

– Joskus oma potilaani haluaa kaikesta huolimatta sektion. En voi pakottaa häntä normaaliin synnytykseen, se olisi väkivaltaa, sanoo professori Marcos Dias.

SUOMESSA JÄITÄ HATUSSA

- Brasilian yksityisessä terveydenhuollossa sektioiden määrä kaikista synnytyksistä on 85 %. Julkisella sektorilla osuus on 40 %.
- Suunniteltujen keisarileikkausten määrä on Suomessa 6 % kaikista synnytyksistä. Suomi on yksi harvoista maista, joissa sektioiden osuus ei ole viime vuosina kasvanut.
- Kiina on pitänyt sektiotilaston kärkeä, mutta uusi kahden lapsen politiikka on kiinalaislähteiden mukaan vähentänyt sektioita huomattavasti.
- WHO:n mukaan sektioiden osuus tulisi maailmanlaajuisesti pysytellä 10–15 %:n välillä.

Ensin cocktailpalat, sitten keisarileikkaus

Brasiliassa tuleva äiti haluaa keisarileikkauksen tai hänet ylipuhutaan siihen.

TEKSTI JAANA AHLBLAD KUVA MIKKO KÄKELÄ

Moni Brasilian yksityinen synnytysairaala muistuttaa yleistä hotellia. Kampaaaja ja meikkitaiteilija ovat valmiusasemissa, sukulaiset nauttivat alkupaloja. Kun syntymän aika keisarileikkauksella koittaa, seurue voi katella operaatiota suurelta tv-ruudulta.

Varakkaan äidin vakuutus korvaa tavallisesti muutamia tuhansia dollareita maksavan leikkauksen ja kolmen päivän majoituksen. Suosituin synnytyspäivä on perjantai, jolloin vieraat ehtivät viikonloppuna tervehtimään. Ajankohta varataan useita kuukausia etukäteen.

Myös pienempituloiset äidit haluavat usein keisarileikkauksen, josta on tullut statussymboli. Miksi kärsiä kipua, yksinäisyyttä ja halveksuvaa kohtelua, kun asian voi hoitaa mukavasti? Monet nai-

set pitävät alatiesynnytystä primitiivisenä ja uskovat sen nakertavan seksuaalista viehätysvoimaa. Sektion riskeistä ei juuri naistenlehdissä kerrota.

LÄÄKÄRIT OSA ONGELMAA

Normaalia synnytystä haluava nainen on vaikeassa tilanteessa. Synnytyslääkärit eivät halua odotella sängyn vierellä tunteita ja vaarantaa vapaa-aikaansa. Heille maksetaan korvaus yleensä toimenpidemäärien, ei työtuntien mukaan.

Sektio houkuttaa, niitä mahtuu päivään monta. Näin kertoo professori **Marcos Dias**, joka työskentelee terveysministeriön alaisessa Fiocruz-instituutissa.

– Sektioepidemian takia Brasiliassa on syntynyt tavallista enemmän ennenaikaisia vauvoja. Normaaliin synnytysprosessiin kajoaminen häiritsee äidin ja vauvan yhteyttä. Emme edes tiedä, mi-

hin kaikkeen se vaikuttaa. Joskus vauva jää infektion takia sairaalaan, joskus terve raskaus päättyy surullisimmalla mahdollisella tavalla.

Synnyttäjät ovat kertoneet lääkärien painostavan heitä leikkaukseen. Jos nainen pitää päänsä, h-hetkellä saattaa edessä olla pitkä ajomatka vapaan sairaalasängyn löytämiseksi. Kohtelu salissa saattaa olla karu: älä liiku äläkä valita, ethän lapsentekohetkelläkään valittanut.

VALOA NÄKYVISSÄ

Professori, synnytyslääkäri Dias on pitkään ollut mukana pysäyttämässä sektiohullutusta – kollegojensa vastarintaa pelkäämättä. Vuosi sitten voimaan tuli määräys, jonka mukaan lääkärien pitää tarkemmin perustella sektion syyt ja pyytää äidiltä vahvistus, että häntä on informoitu riskeistä.

– Tästä on ollut apua. Sektioiden määrä on alustavien tietojen mukaan vähentynyt. Edelleen tarvitaan tehokasta valistusta luonnollisesta synnytyksestä sekä koulutusta terveydenhuollon ammattilaisille.

Diasin mukaan tulevat äidit täytyy vakuuttaa siitä, että he saavat synnytyksessä kaiken tarvitsemansa avun. Pelon ilmapiiristä on ehdottomasti päästävä pois.

Dias puhui aiheesta pohjoismaisessa synnytyslääkärien kongressissa Helsingissä kesäkuussa. ●